

Білет 24. Пытанне 1. Знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь: удзел у дзейнасці ААН, інтэграцыйных працэсах на постсавецкай прасторы, прыярытэтныя напрамкі знешняй палітыкі беларускай дзяржавы на сучасным этапе.

1. Фарміраванне знешнепалітычнага курса

Знешнепалітычны курс Рэспублікі Беларусь у 1990-я гг. вызначаўся неабходнасцю інтэграцыі і ўключэння маладой дзяржавы ў сусветную супольнасць. У адпаведнасці з асноватворнымі прынцыпамі знешняй палітыкі - Рэспубліка Беларусь імкнецца да рэалізацыі прынцыпу роўнасці дзяржаў, непарушнасці межаў і непрымянення сілы, мірнага ўрэгулявання спрэчак і неўмяшання ў справы іншых дзяржаў.

Рэспубліка Беларусь далучылася да Міжнароднай дамовы аб нераспаўсюджанні ядзернай зброі, у выніку чаго з тэрыторыі краіны былі вывезеныя ўсе запасы ядзернага арсенала. У 1992 г. Рэспубліка Беларусь падпісала Заключны акт Нарады па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе, а таксама Парыжскую хартыю, што сведчыць аб міралюбівай і добрасуседскай палітыцы Рэспублікі Беларусь.

Рэспубліка Беларусь з'яўляецца не толькі адной з краін заснавальніц Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, але і актыўным яе ўдзельнікам. Рэспубліка Беларусь з'яўляецца ўдзельнікам розных міжнародных праграм і пагадненняў пад эгідай ААН у галіне экалогіі, медыцыны, адукацыі, сацыяльнага і эканамічнага развіцця. Рэспубліка Беларусь падпісала "Дэкларацыю тысячагоддзя", дзе прапісаны базавыя напрамкі паляпшэння якасці жыцця грамадзян.

2. Рэспубліка Беларусь і краіны СНД

Пры гэтым найбольш цесныя знешнепалітычныя сувязі ў Рэспубліцы Беларусь склаліся з найбліжэйшым суседам, эканамічным, гандлёвым і палітычным партнёрам - Расійскай Федэрацыяй. У маі 1995 г. на рэспубліканскім рэферэндуме народ Беларусі падтрымаў ідэю Прэзідэнта краіны А. Р. Лукашэнкі па больш цеснай інтэграцыі з Расіяй. У далейшым быў падпісаны Дагавор аб дружбе, добрасуседстве і супрацоўніцтве дзвюх краін.

2 красавіка 1996 г. быў падпісаны Дагавор аб стварэнні Супольнасці Беларусі і Расіі. **2 красавіка 1997 г.** быў утвораны Саюз Беларусі і Расіі, які сведчыць аб высокай палітычнай і эканамічнай інтэграцыі дзвюх дзяржаў. У снежні 1999 г. будзе падпісаны Дагавор аб стварэнні Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, накіраваны на далейшае супрацоўніцтва дзвюх краін у розных напрамках унутранай і знешняй палітыкі.

Да гэтага часу Рэспубліка Беларусь і Расійская Федэрацыя застаюцца бліжэйшымі саюзнікамі ў знешнепалітычнай і эканамічнай сферы. У рамках Саюзнай дзяржавы рэалізуецца вялікая колькасць эканамічных, сацыяльных, культурных інтэграцыйных праграм.

Рэспубліка Беларусь таксама актыўна наладжвае цесныя знешнепалітычныя і знешнеэканамічныя сувязі з краінамі СНД. У 1995 г. Расія, Беларусь і Казахстан падпішуць дагавор аб стварэнні Мытнага саюза.

Мытны саюз будзе садзейнічаць ліквідацыі гандлёвых і эканамічных бар'ераў паміж краінамі. У 2000 г. будзе падпісаны дагавор аб стварэнні Еўразійскай эканамічнай супольнасці (ЕўрАзЭС), куды ўвойдуць Беларусь, Казахстан, Расія, Кыргызстан і Таджыкістан. У рамках аб'яднання краіны накіруюць свае намаганні на фармаванне агульнага гандлёвага і мытнага рынку.

Наступным крокам па больш цеснай эканамічнай і гандлёвай інтэграцыі і збліжэнні краін стане стварэнне ў 2015 г. Еўразійскага эканамічнага саюза, куды ўвойдуць Арменія, Беларусь, Казахстан, Кыргызстан і Расія. Мэта дадзенага саюза - фарміраванне адзінага эканамічнага рынку.

Рэспубліка Беларусь таксама актыўна ўдзельнічае ў ваенна-палітычных саюзах на прасторах СНД. У 2002 г. Беларусь, Расія, Арменія, Казахстан, Кыргызстан і Таджыкістан падпішуць Статут Арганізацыі дагавора аб калектыўнай бяспецы (АДКБ). Гэта арганізацыя мае абарончую накіраванасць і заснавана на прыярытэце папярэджання і недапушчэння ваенных канфліктаў. У рамках АДКБ праводзяцца розныя ваенныя вучэнні, накіраваныя на павышэнне баяздольнасці войск арганізацыі.

3. Супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь з іншымі краінамі свету

Рэспубліка Беларусь імкнецца да ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з усімі краінамі свету. Найбольш цесныя і дружалюбныя палітычныя і эканамічныя сувязі ўстанавіліся з Рэспублікай Кітай. Рэалізавана некалькі дзясяткаў інвестыцыйных праектаў, сярод якіх будаўніцтва парку "Вялікі камень", удзел Беларусі ў "Шаўковым шляху". Кітай шырока інвесціруе ў будаўніцтва заводаў і фабрык на тэрыторыі Беларусі.

У сваю чаргу з боку Беларусі ў Кітай ажыццяўляецца экспарт харчовай і сельскагаспадарчай прадукцыі. У Кітаі адкрыты прадпрыемствы па зборцы, абслугоўванні і збыце беларускіх самазвалаў, трактароў, камбайнаў і г. д. Высокі ўзровень цесных эканамічных сувязей абумоўліваецца высокай ступенню дружбы і даверу паміж лідэрамі дзвюх краін: Аляксандрам Рыгоравічам Лукашэнка і Сі Цзіньпінам.

Акрамя таго, Рэспубліка Беларусь актыўна развівае гандлёвыя і эканамічныя сувязі з краінамі Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Беларуская прадукцыя пастаўляецца ў дзясяткі краін свету і карыстаецца высокім попытам.

Заходнееўрапейскі вектар знешняй палітыкі абумоўліваецца ціскам на Рэспубліку Беларусь з боку краін "калектыўнага Захаду". Палітыка заходнееўрапейскіх дзяржаў накіравана на спробу эканамічнай і палітычнай блакады Рэспублікі Беларусь, увядзеннем розных санкцый і абмежаванняў. Пры гэтым Рэспубліка Беларусь выступае за наладжванне дыялогу і ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва, якое пайшло б на карысць усім бакам.